

Perittyjen kapitalisaatiosopimusten verotus muuttuu

Korkein hallinto-oikeus on antanut päätöksen KHO 2017:195 siitä, miten määritetään kapitalisaatiosopimuksen arvo perintöverotusta varten ja miten kapitalisaatiosopimuksen tuottoa verotetaan perillisten tuloverotuksessa.

Aiempi verotuskäytäntö

Aiempi verotuskäytäntö on perustunut Verohallinnon ohjeeseen Kapitalisaatiosopimuksen verotus (23.12.2016, dnro A252/200/2016). Ohjeen mukaan perintöverotuksessa kuolinhetken mukaisesta kapitalisaatiosopimuksen takaisinostoarvosta vähennetään laskennallinen tuloverovelka ja erotus luetaan perintöveron alaisiin varoihin. Ohjeen mukaan kapitalisaatiosopimuksen erääntyessä tai takaisinoston yhteydessä perillisten pääomatulona verotetaan se määrä, joka ylittää perinnönjättäjän kapitalisaatiosopimukseen sijoittaman pääoman.

Mikä muuttuu?

KHO:n päätös muuttaa edellä mainittua käytäntöä. KHO:n päätöksen mukaan perintöverotuksessa käytettävä arvo on kapitalisaatiosopimuksen takaisinostoarvo kuolinhetkellä ilman että vähennetään laskennallista tuloverovelkaa ja perillisillä verotetaan pääomatulona se määrä, joka kapitalisaatiosopimuksen erääntyessä tai takaisinoston yhteydessä ylittää perintöverotuksessa käytetyn arvon. Päätös on linjassa tuloverolain 51 §:stä ilmenevän periaatteen kanssa. Jos jokin suoritus on jo ollut perintö- tai lahjaverotuksen kohteena, sitä ei voida verottaa tulona.

Vaikka KHO:n päätöksessä ei ollut kyse lahjaverotuksesta, voitaneen siitä vetää johtopäätökset myös lahjaksi annetun kapitalisaatiosopimuksen arvon määrittämisestä ja lahjoittajan tuloverotuksesta hänen saadessaan kapitalisaatiosopimuksesta suorituksen tai suorituksia.

Lahjan arvoksi tulee katsoa kapitalisaatiosopimuksen takaisinostoarvo lahjoitus-hetkellä ja tuon arvon ylittävät suoritukset tulee sitten katsoa lahjansaajan pääomatuloksi.

Verohallinto muuttanee ohjettaan lähitaikoina KHO:n päätöksen johdosta. Toivottavaa on, että päivitetystä ohjeesta otetaan kantaa myös lahjaverotukseen.

Luovutusvoittojen ja -tappioiden verotusta koskevat säännökset eivät edelleenkään sovellu kapitalisaatiosopimuksiin – tältä osin ei ole tapahdu muutosta. Siten mm. hankintameno-olettamaa ei voi käyttää takaisinostotilanteissa eikä kapitalisaatiosopimuksesta aiheutunut tappio ole vähennyskelpoinen luovutustappio tai muutoinkaan vähennyskelpoinen tuloverolain mukaisessa verotuksessa.

Esimerkki

A on sijoittanut kapitalisaatiosopimukseen 1 400 000 €. A:n kuollessa kapitalisaatiosopimuksen takaisinostoarvo on 2 000 000 € eli laskennallinen tuotto on 600 000 €. A:lla on yksi perillinen B, joka takaisinostaa kapitalisaatiosopimuksen pian perimyksen jälkeen takaisinostoarvon ollessa edelleen 2 000 000 €. Marginaalivero perintöverotuksessa 19 % ja tuloverotuksessa 34 %.

1. Verotus ennen KHO:n päätöstä: B:n perintöveron alaisiin varoihin luetaan kapitalisaatiosopimuksen takaisinostoarvo vähennettynä laskennallisella tuloverolla eli 1 797 200 €. B:n veronalainen pääomatulo on 600 000 €.

Kapitalisaatiosopimuksesta aiheutuva perintövero on 341 468 € ja tulovero 204 000 €, verot yhteensä 545 468 €.

2. Verotus KHO:n päätöksen jälkeen: B:n perintöveron alaisiin varoihin luetaan kapitalisaatiosopimuksen takaisinostoarvo eli 2 000 000 €. B:tä veronalainen pääomatulo on 0 €. Kapitalisaatiosopimuksesta aiheutuva perintövero on 380 000 € ja tulovero 0 €, verot yhteensä 380 000 € eli 165 468 € vähemmän kuin tilanteessa 1.

Kysymyksiä?

Autamme mielellämme hahmottamaan oman tilanteesi uuden oikeuskäytännön puitteissa toiminnassa.

Risto Löf
risto.lof@fi.pwc.com
020 787 7811

Kirjoitus on julkaistu aikaisemmin PwC:n Uutishuoneessa.